

Проект „Підвищення дохідності приватного сектору в
сільському господарстві України шляхом запровадження
сільськогосподарського дорадництва,

БІБЛІОТЕЧКА ФЕРМЕРА

Випуск 73

**Інтегрована система захисту ярих
зернових культур від шкідників,
хвороб і бур'янів**

*Центр навчання та підтримки приватних
сільськогосподарських товаровиробників Черкаської області*

Умань 2004

Підготували:

Мостов'як І.І., консультант ЦПДФ

Карпенко В.П., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри
біології УДАУ

Березовський А.П., кандидат с.-г. наук, старший
викладач кафедри механізації с.-г. УДАУ.

Рецензенти:

Мусатенко М.Я., кандидат біологічних наук, доцент
кафедри захисту рослин УДАУ

Задирака М.І., головний агроном ТОВ «Надія»
Тальнівського р-ну Черкаської області

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету
плодоовочівництва і виноградарства Уманського державного
аграрного університету (протокол №3 від 5 квітня 2004)

ІНТЕГРОВАНА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ЯРИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР ВІД ШКІДНИКІВ, ХВОРОБ І БУР'ЯНІВ

В останні роки в Україні значно знизилась урожайність всіх сільськогосподарських культур. Основною причиною цього є висока ураженість посівів хворобами, заселеність їх шкідниками та засміченість бур'янами. Така ситуація пов'язана з тим, що основні прийоми боротьби з шкідливими організмами зводяться до застосування лише окремих агротехнічних прийомів, які не завжди забезпечують високу ефективність. Тому на сьогоднішній день важливе значення має поєднання агротехніки з використанням хімічних препаратів, які сприяють підвищенню стійкості посівів до хвороб, шкідників, бур'янів, несприятливих погодних умов та сприяють збільшенню урожайності сільськогосподарських культур.

Значну чутливість до шкідливих організмів проявляють ярі зернові культури. Це пов'язано з порівняно коротким періодом їх вегетації, який припадає на строки найбільш сприятливого волого- і теплозабезпечення рослин. Тому для зниження чисельності шкідників та бур'янів, знищення збудників хвороб необхідно дотримуватися сівозміни, проводити якісний і своєчасний зяблевий та весняний обробітки ґрунту.

Для захисту посівів ярого ячменю та пшениці від усіх видів сажок,

кореневих гнилей, пліснявіння насіння доцільно проводити протруювання насіння із зволоженням або водною суспензією (10 л води на 1 т) одним із хімічних препаратів наведених в таблиці 1.

1. Спектр дії протруйників, рекомендованих до застосування на посівах ярих культур

Протруйник (форма, країна)	Діюча речовина	Норма витрати , кг, л/т	Культура	Хвороби
Абсолют, 50% к.с. ЗСТ Форму „Август”, Румунія Україна: паробіол Агроексперт Агро (Львів) Біотіа	карбендазім, 500г/л	1,5- 2,0	пшениця яри	Тверда, летюча сажка гельмінтоспориозна і фузаріозна кореневі гнилі
Байтан універсал, з.п. „Лайкер Кроуфордс”, Німеччина	трінадиметол, 150г/кг і фуверидозол, 20г/кг імазоліл, 25г/кг	2,0	ячмінь ярий, пшениця яри	Кам’яна сажка, гельмінтоспориозна і фузаріозна кореневі гнилі сітчаста плямистість, пліснявіння насіння борошнеста роса
Бункер, 6% в.с.к. ЗСТ Форму „Август”, Румунія	тебуконазол, 60г/л	0,4- 0,5	ячмінь ярий, пшениця яри	Летюча сажка, тверда сажка, гельмінтоспориозна і фузаріозна кореневі гнилі, плямистості листя
Віал, 14% в.с.к. ЗСТ Форму „Август”, Румунія	деніконазол М, 60г/л і тіабендизол, 80г/л	0,5	ячмінь ярий, пшениця яри	Летюча сажка, гельмінтоспориозна і фузаріозна кореневі гнилі плямистості листя
		0,4- 0,5	ячмінь ярий	Кам’яна сажка, пліснявіння насіння
Вінцит 050 CS, к.с. „Комітета АС”, Данія	флутриафол, 25г/л і тіабендизол, 25г/л	2,0	ячмінь ярий, пшениця яри	Сажкові хвороби, септоріоз, гельмінтоспориоз, снігова пліснява, кореневі гнилі

Вітавакс 200, з.п. Агрохімія (Фінляндія) Бєлліс (Республіка Польща) Деталі (Англія)	карбоксам, 375 г/кг + тирам, 375 г/кг	3,0	ячмінь ярий пшениця яра	Летюча, кам'яна, чорна сажки, сепіомітоспориоз і фузаріозна коренева гниль, пліснявіння насіння
Вітавакс 200 ФФ, в.с.к. Агрохімія (Фінляндія) Бєлліс (Республіка Польща) Деталі (Англія)	карбоксам, 200 г/л + тирам, 200 г/л	2,5 3,0	ячмінь ярий пшениця яра	Тверда, летюча сажки, коренева гниль, пліснявіння насіння
Вітарос, 40% в.с.к. ВАГ "Агрохімія" (Україна) Раста	карбоксам, 198 г/л + тирам, 198 г/л	2,5 3,0	ячмінь ярий пшениця яра	Сажкові хвороби, сепіомітоспориоз і фузаріозна коренева гниль, пліснявіння насіння
Віта-класик, 40% в.с.к. ВАГ "Агрохімія" (Україна)	карбоксам, 200 г/л + тирам, 200 г/л	2,5 3,0	ячмінь ярий пшениця яра	Тверда, летюча сажки, коренева гниль, пліснявіння насіння
Гарант, 44,5% в.с. ВАГ "Агрохімія" (Україна) Деталі (Англія)	карбендазім, 250 г/л + тирам, 195 г/л	3,0	ячмінь ярий	Летюча сажка, фузаріозно- сепіомітоспориоз коренева гниль
Гранівіт, 40% в.с.к. ТІВ "Агрохімія" (Україна) "Ціліна Келікс Інтернаціонал" (Республіка Польща) "Гікс" (Китай) (Тайвань)	карбоксам, 200 г/л + тирам, 200 г/л	2,5 3,0	ячмінь ярий пшениця яра	Тверда, летюча сажки, коренева гниль, пліснявіння насіння
Дерозал, 50% к.с. "Дайср Кроп Сольвент" Швейцарія	карбендазім, 500 г/л	1,5	ячмінь ярий пшениця яра	Коренева гниль, снігова пліснява, сажкові хвороби
Діксил, 6% т.к.с. ПІІ "Кемілія" Агро (Україна), "Сілекс" Хейс Інтернаціонал (Канада) (Китай)	тебуконазол, 60 г/л	0,4 0,5	ячмінь ярий пшениця яра	Тверда і летюча сажки, коренева гниль, сепіоріз
Дітокс, 50% к.с. ТІВ "Агрохімія" (Україна)	карбендазім, 300 г/л + тирам, 200 г/л	2,0 2,5 2,5	пшениця яра ячмінь ярий	Коренева гниль, тверда сажка

Бібліотека фермера

Дивіденд Стар 036 FS, т.к.с. <i>„Сингента“</i> , Швейцарія	дифеноконазол, 30 г/л + ципроконазол, 6,25 г/л	1,0	пшениця яра	Тверда, летюча сажка, гельмінтоспориоз та
		1,5	ячмінь ярий	фузаріозна коренева гниль, пліснявіння насіння
Колфуго Супер, 20% к.с. <i>„Агро-Кем КФД“</i> , Україна	карбандазим, 200 г/л	3,0	ячмінь ярий	Коренева гниль, сажкові хвороби
			пшениця яра	
Колфуго Дуплет, 37% к.с. <i>„Агро-Кем КФД“</i> , Україна	карбандазим, 200 г/л + карбоксен, 170 г/л	2,0	ячмінь ярий	Тверда, летюча сажка, гельмінтоспориоз та
			пшениця яра	фузаріозна коренева гниль
Кольчуга, 6% т.к.с. <i>ТОВ „Агросфера“</i> (Україна), ф. Шаро АГ, (Німеччина)	тебуконазол, 60 г/л	0,4	ячмінь ярий	Летюча, кам'яна сажка, гельмінтоспориоз та
		0,5	пшениця яра	фузаріозна коренева гниль
Лоспел, 12,5% в.м.с. <i>„Аріелла ЛайфСайенс“</i> , <i>„Екопродвент“</i> , Японія	тетраконазол, 125г/л	1,2	ячмінь ярий, пшениця яра	Коренева гниль, сажкові хвороби, септоріоз
		0,3	ячмінь ярий, пшениця яра	Тверда сажка
Преміс, 2,5% т.к.с. <i>„Штредер Агро ГлобХ“</i> , Німеччина	трипиконазол, 25г/л	1,5	ячмінь ярий	Тверда, летюча сажка, коренева гниль, гельмінтоспориоз
		2,0		
Раксил, 6% т.к.с. <i>„Байер КронСайенс“</i> , Німеччина	тебуконазол, 60г/л	0,4	ячмінь ярий	Тверда і летюча сажка, септоріоз,
		0,5	пшениця яра	гельмінтоспориоз та фузаріозна коренева гниль
Раксил Екстра, 51,5% т.к.с. <i>„Байер КронСайенс“</i> , Німеччина	тебуконазол, 15г/л + тірам, 500г/л	2,0	ячмінь ярий	Летюча сажка, коренева гниль, плямистість листя

Рана мол, 6% т.к.с. ДОВ "Норд", "Південь" Південь, Норд Дов (Україна)	тебуконазол, 60 г/л	0,5	ячмінь ярий	Летюча і кам'яна сажки, фузаріозна і гельмінтоспориозна кореневі гнилі
Реал 200, т.к.с. ДОВ "Шиндлер Агро-Сол" (Німеччина)	трифлуклозол, 200 г/л	0,2	ячмінь ярий	Тверда, летюча сажки, кореневі гнилі, септоріоз, ранхоспориоз
Росток, 50% к.с. ДОВ "Південь", "Південь", "Мініміст" Житомирська Інтернаціональна Трибуна, Дов (Україна)	карбоксен, 400 г/л + трифлуклозол, 97 г/л + тебуконазол, 3 г/л	1,0	ячмінь ярий, пшениця яра	Сажкові хвороби, фузаріозна та гельмінтоспориозна кореневі гнилі
Рубіж, 40% к.с. ЗСТ "Південь (Л)", "Житомирська Інтернаціональ" Інтернаціональ Кіровоград, Дов (Україна)	диметоміл, 400 г/л	2,0	ячмінь ярий, пшениця яра	Цикадки, попелиці, злакові мухи, хлібні жуки, трипси
Сарфун Т 65 DS, з.п. "Агрохім-Світло" (Польща)	карбендазім, 200 г/кг + тірам, 450 г/кг	2,0 – 3,0	ячмінь ярий, пшениця яра	Летюча, тверда сажки, кореневі гнилі, пліснявіння насіння
Стиракс, 34% в.с.к. ДОВ "Агрохім-Світло" (Україна), "Саракс Кемікалс" (Італія), "ІТД" (Бельгія)	карбоксен, 170 г/л + тірам, 170 г/л	3,0	ячмінь ярий, пшениця яра	Летюча сажка, кореневі гнилі, плямистості
Степ, 20% в.р. ДОВ "Степ" (Україна)	комплексна сіль йоду, 200 г/л	0,4	ячмінь ярий	Тверда та летюча сажки, кореневі гнилі, смугаста та сітчаста плямистості
Сульфоксикарбон К, 90-95% п. BOREX NAB Україна	дитіокарбамат калію, 950 г/кг	0,2- 0,6	пшениця яра	Кореневі гнилі, пліснявіння, сажкові хвороби
Сумі-8, 2% з.п. "Сумі-8 Кемікал", Італія	диніконазол, 20 г/кг	1,5- 2,0	ячмінь ярий, пшениця яра	Гельмінтоспориозна кореневі гнилі, пліснявіння насіння, сажкові хвороби

Бібліотека фермера

Сумі-8 ФЛО, 2% к.с. <i>Сумі-8 ФЛО, 2% к.с.</i>	дизіконазол М, 20г/л	1,3	ячмінь ярий, пшениця яра	Сажкові хвороби
		1,7	ячмінь ярий, пшениця яра	Плямистості листя, септоріоз гельмінтоспориоз і фузаріозна коренева гниль
Сенсей, 8% в.с.к. <i>ЗМІ ферма - Агріон - Росія</i>	дизіконазол М, 80 г/л	0,375 - 0,5	ячмінь ярий, пшениця яра	Летюча та кам'яна сажки фузаріозно - гельмінтоспориоз коренева гниль
Тебузан, 6% т.к.с. <i>ПП Агрохімікати "Очеретні" Сиротенко Валентина Ки О.І.І. (Київ)</i>	тебуконазол, 60г/л	0,4 - 0,5	пшениця яра	Летюча, тверда сажка кореневі гнилі, септоріоз
ТЕРРАСил, 6% т.к.с. <i>ПП "Гексаметризи" (Очеретні) - Лабіринтурс, АВК/ПЗЛ С.А. - Одеса</i>	тебуконазол, 60 г/л	0,4 - 0,5	пшениця яра	Борошниста роса, тверда летюча сажка, кореневі гнилі
Феразім, 50% к.с. <i>ПЗЛ - Київ - Агріон 2000 Росія та - Шиндлер Келдес Лейпсиг - Китай (Гангос)</i>	карбендазім, 500г/л	1,5	ячмінь ярий	Летюча та тверда сажка, кореневі гнилі, фузаріозна темно-бура плямистість
Фундазол, 50% з.п. <i>"Агро-Келдес КФГ" Україна</i>	беноміл, 500 г/кг	2,0- 3,0	ячмінь ярий, пшениця яра	Летюча, кам'яна, чорна (несправжня) сажка, фузаріозна коренева гниль
Штефазал, 50% к.с. <i>"Шиндлер Агро ГмбХ" Німеччина</i>	карбендазім, 500г/л	1,5	ячмінь ярий	Сажкові хвороби, кореневі гнилі, снігова пліснява

З метою обмеження шкідливості шведських мух, смугастої хлібної блішки, п'явиць, попелиць сівбу ярих культур слід проводити у гранично стислі строки (на початку оптимального весняного періоду).

Під час появи сходів і до утворення третього листка, для захисту посівів від смугастої хлібної блішки (60–100 особин на 1 м²), півдесських мух (30–50 особин на 100 помахів сачком), п'явиць (10–15 жуків на 1 м²) необхідно виконувати обприскування крайових смуг посівів завширшки до 100 м, застосовуючи децис, 2,5%-й к. с. (0,2–0,25 л/га), золон, 35%-й к.с. (1,5 л/га), карате, 5%-й к.с. (0,15–0,2 л/га), сумі-альфу, 5%-й к.с. (0,2 л/га), БІ-58 новий, 40%-й к. с. (1,0–1,2 л/га), ф'юрі, 10%-й в.с. (0,07 л/га), волатон 500, 50%-й к.с. (1,5 л/га).

Починаючи з фази кушіння, для боротьби з однорічними дводольними (10–50 шт./м²) та однорічними дводольними стійкими до 2,4-Д та 2М-4Х (10–30 шт./м²) бур'янами, застосовують один із гербіцидів наведених в таблиці 2.

Для боротьби з однорічними злаковими бур'янами (просо куряче, мишій, вівсюг, нажитниця – 10–30 шт./м²) використовують гербіцид луму супер, 6,9%-й м.в.е. (1 л/га).

2.Регламенти застосування гербіцидів на посівах ярих культур

Сроки і способи застосування	Гербіциди (фірма, країна)	Діюча речовина	Норма витрати препарату, л. к.с. /га.	Культура	Бур'яни, проти яких застосовують препарат
Обприскування посівів, починаючи з 2-го листка до появи проросткового листка у культурі	Аккурат 600, в.г. „Кемікал А.С.“ (Іспанія)	метсульфурон-метил, 600 г/кг	8,0 10,0 л/га	ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
	Аркан 750, в.г. „Інтер Кроп Сабель“ (Німеччина)	амідосульфурон, 750 г/га	70 л/га	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні дводольні, в т.ч. стійкі проти 2,4-Д бур'яни
	Гранстар, 75%, в.г. „Деттл де Немур Інтернесті“ (Швейцарія)	Трибенурон-метил, 750 г/кг	15 л/га	пшениця яра, ячмінь, ярий	Однорічні та багаторічні дводольні, в т.ч. стійкі до 2,4Д бур'яни
	Гродіс Ультра, 75% в.г. „Інтер Кроп Сабель“ (Німеччина)	амідосульфурон, 50 г/кг; флоссульфурон метил натрію, 12,5 г/кг + антидет, 12,5 г/кг	0,1– 0,2 кг/га	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні, в т.ч. стійкі проти 2,4-Д бур'яни

Обприскування посівів від фази 4х до старту до кінця квітня культури	Нінтур 70WG, в.г. <i>Синтез</i> (Швейцарія)	Триасульфурон, 41 г/кг + дикамба, 659 г/кг	0,12	ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Обприскування посівів від фази квітня до кінця культури	АгроМаркс 75, в.р. <i>А.Н. Маркс + Ко</i> (Італія, Австрія)	МіЦПА кислота у формі диметиламінної солі, 750 г/л	0,8-1,0	ячмінь ярий	Однорічні дводольні бур'яни
	Батагран, 48% в.р. <i>БМ-Ф-АГ</i> (Швейцарія)	бендазон, 480 г/л	2,0-4,0	пшениця яра, ячмінь ярий, овес	Однорічні дводольні, в т.ч. стійкі проти 2М-4Х 2,4Д бур'яни
	Батагран М, 37,5% в.р. <i>БМ-Ф-АГ</i> (Швейцарія)	бендазон, 250 г/л + МСРА, 125 г/л	2-3,0	пшениця яра, ячмінь ярий, овес	Однорічні дводольні, в т.ч. стійкі проти 2М-4Х 2,4Д бур'яни
	Гербітан, 60% з.п. <i>ГМ-Агрофос</i> (Україна)	метсулфурон-метил, 600 г/кг	8,0-10,0 г/га	ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
	Рейдж, 70,5% в.г. <i>Даніс</i> (В.ШІА)	Карфентразон-етил, 57,3 г/кг + 2,4-Д натрієва сіль, 647 г/кг	0,35	пшениця яра	Однорічні та деякі багаторічні дводольні, в т.ч. стійкі до 2,4-Д бур'яни
	Серго Плюс, 75% в.г. <i>БМ-Ф-АГ</i> (ШІА)	Триасульфурон, 250 г/л + дикамба, 500 г/л	0,15 - 0,2 + ПАР ДІПІ 0,5	ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Обприскування від фази квітня до виходу в трубку культури	Аврора, 40% в.г. <i>ФАР-1</i> (В.ШІА)	карфентразон етил, 400 г/кг	37,5 - 50,0 г/кг	пшениця яра	Однорічні дводольні, в т.ч. стійкі до 2,4-Д бур'яни
	Агрітокс, 50% в.р. <i>Нурфам КСК</i> <i>Даніс</i> (Велика Британія)	МСПА у формі солей диметиламіну натрію, казіно, 500 г/л	1,0-1,5	ячмінь ярий, овес, пшениця яра	Однорічні дводольні бур'яни
	Амініпіелік 600 SL, в.р.к. <i>ГОВ</i> <i>Агробіоастром</i> (Україна), <i>АГ</i> <i>Ростко Агро</i> (Польща)	2,4-дихлорфеноксиацетова кислота у формі диметиламінної солі, 600 г/л	1,25 - 1,5	ячмінь ярий	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
	Бар'єр, 47% в.р. <i>ГОВ</i> <i>Агробіоастром</i> (Україна)	2,4-дихлорфеноксиацетової кислоти диметиламінна сіль, 350 г/л + дикамба діамінна сіль, 120 г/л	0,8-1,2	ячмінь ярий, пшениця яра	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни

2,4-Д 500, в.р. „Ас-Ф-АТ“ (Німеччина)	2,4-дихлорфеноксонова кислота у формі диметиламінової солі, 500г/л	0,9-1,7	пшениця яра, ячмінь, ярий, овес	Однорічні двокошарні бур'яни
2,4-Д 700, в.р. „ІІІІ“ „Агрінт-Вістрім“ (Україна)	2,4-дихлорфеноксонова кислота у формі диметиламінової солі, 670г/л	0,8-1,0	пшениця яра, ячмінь, ярий	Однорічні та деякі багаторічні двокошарні бур'яни
2,4-Д амінна сіль, 68,5% в.р. „Дю-Агр“ „Сіксент“ (США)	2,4-дихлорфеноксонова кислота у формі диметиламінової солі, 685г/л	0,7-1,0	пшениця яра, ячмінь, ярий	Однорічні та деякі багаторічні двокошарні бур'яни
Гербітокс, 60% в.р. „АТ-Форм“ „Агріум“ (Росія)	МЦПА, 500 г/л	1,0-1,5	пшениця яра, ячмінь, ярий	Однорічні та деякі багаторічні двокошарні бур'яни
Ізотрмон 600, 60% в.р. „Ізотрмон ГрінС“ „Ка-КІ“ (Австрія)	2,4-дихлорфеноксонова кислота у формі диметиламінової солі, 600г/л	0,8-1,4	пшениця яра, ячмінь, ярий	Однорічні та деякі багаторічні двокошарні бур'яни
Дифезан, 36% в.р. „ВАТ“ „Атлантіс-Торон“ (Румунія)	хлорсульфурон, 18,8г/л - дикамба, 144 г/л	0,12-0,19	ячмінь, ярий	Однорічні та багаторічні двокошарні бур'яни
Діален, 40% в.р. „ВАТ“, „Уфа-Ізотрмон“ (Росія)	дихлорфеноксонова кислота, 142 г/л - дикамба, 34,2 г/л	1,7-2,2	пшениця яра, ячмінь, ярий, овес	Однорічні двокошарні, в т.ч. стійкі проти 2М-4Х та 2,4Д бур'яни
Діален Супер 464 SL, в.р.к. „Сіксент“ (Швейцарія)	2,4-Д, 344 г/л - дикамба, 120 г/л	0,8	пшениця яра, ячмінь, ярий	Однорічні та багаторічні двокошарні бур'яни
Діамін Д 600, в.р. „ВАТ“, „Областріт“ „Донет“ (Україна)	2,4-дихлорфеноксонова кислота у формі диметиламінової солі, 600г/л	1,2-1,6	ячмінь, ярий	Однорічні та деякі багаторічні двокошарні бур'яни
Діамін Люкс, 52%, в.р.к. „ВАТ“, „Областріт“ „Донет“ (Україна)	2,4-дихлорфеноксонової кислоти диметиламінна сіль, 400г/л + дикамба диметиламінна сіль, 120 г/л	0,7-0,9	ячмінь, ярий	Однорічні та багаторічні двокошарні бур'яни

Дікам П.нос. 46% в.к. ТОВ „Агроферро” Україна, м.Львів Велика Бокотинська с.Розівка, вул. Давид Гонимця	2,4- диметиламініна сіль, 744 г/л + диаміда диметиламінової сіль, 170 г/л	0,5-0,7	ячмінь ярий	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни, в т.ч. стійкі до 2,4Д та 2М-4Х
Діконур МСНА, 75%, в.р. „Буфаро ГабХ снл Ко, М” „Аматор”	МСНА у формі диметиламінової солі, 750 г/л	0,7-1,0	пшениця яра, овес, ячмінь ярий	Однорічні дводольні бур'яни
Діконур М 80, в.г. „Буфаро ГабХ снл Ко, М” „Аматор”	МСНА у формі солі натрію, 800 г/л	0,7-0,9	ячмінь ярий	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
Діконур Ф 600, в.р. „Буфаро ГабХ снл Ко, М” „Аматор”	2,4- дихлорфеноксои това кислота у формі диметиламінової солі, 600 г/л	0,8-1,4	пшениця яра, ячмінь ярий (без підсіву)	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
Дікамерон, 36% в.р. ТОВ „Білоцерківський” (Україна), м.Шарів М” (Південний)	хлорсульфурон, 18,8 г/л + диаміда, 744 г/л	0,12- 0,19	ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Естерон 60, к.с. „Діконур” (Україна, Г”МБ)	2-етилгексилоний ефір 7,4-Д, 850 г/л	0,6-0,8	пшениця, ячмінь ярі	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Ковбой, 40% в.р. „Агрос” (В.Корс) „Інтернаціонал” (В. США)	хлорсульфурон, 20 г/л + диаміда, 580 г/л	120- 190 г/га	ячмінь ярий, овес	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
Компас 970, в.г. „Гаран Кісмет” „Левин” (Велика Британія)	диметиламіно ва сіль диаміди, 970 г/л	0,07- 0,15	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни, в т.ч. стійкі проти 2,4Д
Кортес, 75% з.п. „Датон де Норм” „Інтернаціонал” (В.)	Хлорсульфурон, 750 г/л	6,0 – 8,0 г/га	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Корума від кілер /А, 60% в.р. „Корума Терра А С” (Південний)	2,4- дихлорфеноксои това кислота у формі диметиламінової солі, 600 г/л	1,2	пшениця, ячмінь	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни

Ларен, 60% з.п. „Делта де Навар“ Іспанія (Швейцарія)	Метсулфурон-метил, 600 г/кг	8,0 – 10,0 г/га	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Ларокс, 60% в.р.т. III „Контініо“ Агро „Скряпін“ Словенія, Хорватія Сербія, Боснія, Косово (Китай)	Метсулфурон-метил, 600 г/кг	8,0 – 10,0 г/га	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Лонтрел 300, 30% в.р. „Дюп“ Агро „Скряпін“ (США)	Клопіралід, 300 г/л	0,16 – 0,66 г/га	пшениця яра, ячмінь ярий, овес	Однорічні дводольні, в т.ч. стійкі проти 2,4-Д та багаторічні кореневищні бур'яни
Лонтрім, 39,5% в.к. „Дюп“ Агро „Скряпін“ (США)	2,4-дихлорфеноксиєва кислота, 360 г/л + клопіралід, 35 г/л	1,5 – 2,0 г/га	пшениця яра	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни, в т.ч. стійкі проти 2М-4Х та 2,4-Д
Луварам, 50% в.р.к. NAT „Уфалісара“ (Росія)	2,4-дихлорфеноксиєва кислота у формі диметиламіної солі, 610 г/л	1,2 – 2,0 г/га	пшениця яра, овес, ячмінь ярий	Однорічні дводольні бур'яни
Луварам, 60% в.р.к. NAT „Уфалісара“ (Росія)	2,4-дихлорфеноксиєва кислота у формі диметиламіної солі	1,0 – 1,6 г/га	пшениця яра, овес, ячмінь ярий	Однорічні дводольні бур'яни
Магнум, 60% в.д. г. 347 форма „Агрі-м“ (Росія)	Метсулфурон-метил, 600 г/кг	8,0 – 10,0 г/га	ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Метас, 60% з.п. IOM „Неріус“ Україна „Скряпін“ (Іспанія)	Метсулфурон-метил, 600 г/кг	8,0 – 10,0 г/га	ячмінь ярий	Однорічні дводольні, в т.ч. стійкі до 2,4-Д, 2М-4Х та деякі багаторічні дводольні бур'яни
Мікодін, 46% в.р.к. III „Хіміо-фармація“ (Україна), „Скряпін“ Косово, Росія, „Дюп“ (Китай)	2,4-дихлорфеноксиєва кислота диметиламіна сіль, 344 г/л + дисамбидиметиламіна сіль, 120 г/л	0,5 – 0,7 г/га	ячмінь ярий, пшениця	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
2М-4Х 750, в.к. „БАСФ АГ“ (Німеччина)	МСРА у формі диметиламіної солі	0,9 – 1,5 г/га	пшениця яра, овес, ячмінь ярий	Однорічні дводольні бур'яни

	Пілар 2,4-Д, 60% в.р. „АТ „Агрохімія-Україна” „Поліфосфат” (Нішнівка) бл. Львів Київ	2,4-дихлорфеноксиацетона кислота у формі диметиламінової солі, 600 г/л	0,7-1,2	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
	Пріма, с.е. „Дюп” „Агрохімія-Україна” (Нішнівка) бл. Львів	2-етилгексилоний ефір 2,4-Д 452, 42 г/л + флорасулам, 6,25 г/л	0,4-0,6	пшениця ячмінь	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
	Сарацин, 60% з.п. „ІІІІ” „Агрохімія-Україна” (Харків) „Сарацин” Київ бл. Львів Київ	Метсулфурон-метил, 600 г/л	8,0-10,0 г/га	пшениця, ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
	Старане 250, к.е. „ІІІІ” „Агрохімія-Україна” (Нішнівка) бл. Львів	Флуроксиніл, 200 г/л	0,5-0,7	пшениця яра, ячмінь	Однорічні дводольні бур'яни
	Ультра, 720, в.р. „ІІІІ” „Агрохімія-Україна” Київ бл. Львів Київ (Готинськ)	2,4-дихлорфеноксиацетона кислота у формі диметиламінової солі, 600 г/л	0,7-1,2	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
	Хвастокс Екстра 300, в.р. „Хвастокс” „Агрохімія-Україна” Київ бл. Львів Київ	МЦПА у формі солей калію, натрію, 300 г/л	3,0 л/га	ячмінь ярий	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
	Хвастокс 750, в.р. „Хвастокс” „Агрохімія-Україна” Київ бл. Львів Київ	МЦПА у формі диметиламінової солі, 750 г/л	1,0-1,2	ячмінь ярий	Однорічні та деякі багаторічні дводольні бур'яни
	Бамвел 4S 480 SL, в.р.к. „Бамвел” (Шосткинський)	ламба, 480 г/л	0,15-0,3	пшениця яра, ячмінь ярий, овес	Однорічні та деякі багаторічні дводольні, в т.ч. стійкі до 2,4Д та МЦПА
Застосовується з фазі кушення до виходу в трубку культури як догляд до 2,4Д та МЦПА або у чистому вигляді	Пріма, с.е. „Дюп” „Агрохімія-Україна” (Нішнівка) бл. Львів	2-етилгексилоний ефір 2,4-Д 452, 42 г/л + флорасулам, 6,25 г/л	0,4-0,6	пшениця яра, ячмінь ярий	Однорічні та багаторічні дводольні бур'яни
Обприскування від фази кушення до утворення 1-2 міжвузів культури					

Для захисту посівів ярих пшениці та ячменю від клопа-черепашки (3—4 особини на 1 м²) виконують обприскування посівів БІ-58 новим, 40%-й к.е. (1,5 л/га), децисом, 2,5%-й к.е. (0,25 л/га), карате, 5%-й к.е. (0,15 л/га), сумітюном, 50%-й к.е. (0,6—1,0 л/га) або ф'юрі, 10%-й в. е. (0,07 л/га).

При своєчасному проведенні обприскування (період масового заселення посівів) достатньо обмежитися обробкою крайових смуг поля завширшки до 100 м.

У фазу виходу в трубку для захисту посівів від личинок н'явиці (0,5—1,0 особина на стебло) проводять обприскування крайових смуг або осередків інсектицидами в нормах, рекомендованих проти жуків у період сходів.

Для захисту посівів пшениці та ячменю від борошнистої роси (при ураженні рослин понад 1%, вологості повітря 95—100%; температурі 14—17°C), усіх видів іржі (при ураженні рослин понад 1%, вологості повітря 95—100%, тривалих і частих росах, дощовій погоді та температурі для бурі і стеблової іржі 18—25°C, жовтої іржі — 11—13°C, карликової іржі ячменю — 15—18°C), септоріозу (при ураженні рослин понад 5%, частих дощах, високій вологості повітря і температурі 20—25°C); гельмінтоспоріозних плямистостей (при ураженні рослин понад 1%, високій вологості повітря і температурі понад 15°C) застосовують один із фунгіцидів, наведених в таблиці 3.

3. Регламенти застосування фунгіцидів на ярих колосових культурах

Фунгіцид (фірма, країна)	Діюча речовина	Норма витрати препарату , г, мл, кг, л/га.	Культура	Хвороби, проти яких застосовують препарат
Альто супер 330 ЕС, к.е. „Сингента“ Швейцарія	ципроконазол, 80 г/л + пропіконазол, 250 г/л	0,4–0,5	ячмінь ярий	Плямистості листя, іржа, борошниста роса
Альто 400 SC, к.е. „Сингента“ Швейцарія	ципроконазол, 400 г/л	0,15–0,2	пшениця яра, ячмінь ярий, овес	Борошниста роса, септоріоз, іржа, смугаста плямистість, церкоспорильоз, фузаріоз

Аркус , 28% в.с.к. „Агро-Кем“ КФП Ужгород	карбендазим, 200 г/л пропіконазол, 80 г/л	1,5	ячмінь ярій	борошниста роса, плямистість листя
Бай леґон, 25% т.п. „Байер“ Кривий Ріг Синьків, Німеччина	тріадимефен, 250 г/кг	0,5 1,0	пшениця яра, ячмінь ярій	борошниста роса, іржа бура, сітчаста плямистість
Бампер, 25% к.е. „Аммістим-Аван“ Ірпін	пропіконазол, 250г/л	0,5	ячмінь ярій	борошниста роса, іржа бура, септоріоз
Дерозал, 50% к.е. „Дайер“ Кривий Ріг Синьків, Німеччина	карбендазим, 500 г/л	0,5	пшениця яра, ячмінь ярій	борошниста роса, септоріоз, гельмінтоспоріоз
Іміваст 25 SC, к.е. „Кеміка“ АТ Львів	флутриацифос, 250 г/л	0,5	пшениця яра, ячмінь ярій	борошниста роса, септоріоз, стеблова, бура іржа, фузаріоз, кореневі гнилі
Колосаль, 25% к.е. ЗІТ Фірма „Август“, (Росія)	тебуконазол, 250 г/л	0,5 0,75 1,0	ячмінь ярій	іржа
Колфуго Супер, 20% в.с. „Агро-Кем“ КФП Ужгород	карбендазим, 200 г/л	1,5	пшениця яра, ячмінь ярій	борошниста роса, септоріоз, гельмінтоспоріоз
Корбель, 75% к.е. „БМ“ Ф (Німеччина)	фенпропиморф, 750 г/л	0,5 – 1,0	пшениця яра, ячмінь ярій	борошниста роса, ризхоспоріоз, іржа карликова
Міраж, 45% к.е. „Аммістим-Аван“ Ірпін	прохлораз, 450 г/кг	1,0	ячмінь ярій	борошниста роса, септоріоз, іржа, перхоспореліоз
Піларетін, 50% к.е. ЗІТ „Арістател“ (Україна)	карбендазим, 500 г/кг	0,5	пшениця яра, ячмінь ярій	борошниста роса, септоріоз, плямистість
Рекс Дуо, 49,7% к.е. ІдСФ Німеччина	споксиконазол, 187 г/л – тіофанат метил, 310 г/л	0,4-0,6	пшениця яра, ячмінь ярій	борошниста роса, іржа плямистості (сітчаста, темнобура та ін.), фузаріоз, гельмінтоспоріоз

Бібліотечка фермера

Рекс 33,4% к.е. Л.В.Ф. Південна	Топ 40%	фенароніморф, 250 г/л + споксиконазол, 84 г/л	0,75–1,0	пшениця яра ячмінь ярий	борошниста роса, септоріоз, іржа, плямистості, кореневі гнилі, нерксоворотність
Сарфул 500 80% к.е. Агро-Кем Південна		карбендазим, 500 г/л	0,4–0,5	пшениця яра ячмінь ярий	борошниста роса, септоріоз, плямистості, ливя
Тал 250 к.е. Агро-Кем Південна	ЕС	пропіконазол, 250 г/л	0,5	ячмінь ярий, пшениця яра	борошниста роса, іржа бура, стебелова та жовта, септоріоз, гельмінтоспоріоз
Гіназол 25% к.е. Діп Південна		пропіконазол, 250 г/л	0,5	ячмінь ярий	борошниста роса, сітчаста, темно-бура та облімівкова плямистості ливя
Топсин М, 70% з.п. Діп Південна		глюфеназіметил, 700 г/кг	1,0–1,2	пшениця яра ячмінь ярий	борошниста роса
Фолікур БТ, 22,5% к.е. Агро-Кем Південна		тебуконазол, 12,5% + триалімефон, 10%	1,0–1,25	пшениця яра	іржа бура, стебелова, жовта, борошниста роса, септоріоз, пероноспороз та інші плямистості, фузаріоз колоса
Фундазол , 50% з.п. Агро-Кем КФТ, Південна		беноміл, 500 г/кг	0,5–0,6	пшениця яра	борошниста роса
Штефазал , 50% к.е. Шведес Південна		карбендазим, 500 г/л	0,5	пшениця яра, ячмінь ярий	борошниста роса, септоріоз, гельмінтоспоріоз

Овес проти борошнистої роси, іржі, септоріозу обприскують альто 400, 40%-й к.е. (0,15–0,2 л/га).

Якщо у фазу колосіння спостерігається зараженість рослин пшениці та ячменю борошнистою россою, септоріозом або плямистостями і складаються сприятливі для їх розвитку погодні умови, ефективно обприскування фунгіцидами, рекомендованими вище.

Під час цвітіння - формування зерна пшениці та ячменю, для захисту посівів від злакових попелиць (15–25 особин на стебло)

застосовують такі інсектициди: БІ-58 новий, 40%-й к.е. (1,0—1,2 л/га), децис, 2,5%-й к.е. (0,25 л/га), золон, 35%-й к.е. (1,5 л/га), карате, 5%-й к.е. (0,15 л/га), ф'юрі, 10%-й в.е. (0,07 л/га).

Проти личинок клопа-черепашки (понад дві особини на 1 м² на насіннєвих і посівах цінних та сильних пшениць) виконують обприскування одним із наступних препаратів: децисом, 2,5%-й к.е. (0,25 л/га), карате, 5%-й к.е. (0,15 л/га), сумі-альфою, 5%-й к.е. (0,2 л/га), сумішдином, 20%-й к.е. (0,2 л/га), ф'юрі, 10%-й в.е. (0,07 л/га), кінміксом, 5%-й к.е. (0,2—0,3 л/га).

На вівсі в період викидання волоті — формування зернівки проти злакових попелиць (понад 10—15 особин на стебло) та вівсяного трипса (50—60 личинок на волоть) застосовують БІ-58 новий, 40%-й к.е. (1,0—1,2 л/га).

Для зниження чисельності шкідників та зменшення шкідливості хвороб необхідно своєчасно збирати врожай з негайним лушенням стерні.

З метою запобігання перезараження зерна хворобами необхідно швидко проводити його очищення та проसипування до 13—14% вологості.

Основні заходи безпеки при роботі з пестицидами:

- Пестициди необхідно зберігати в закритому, прохолодному, добре провітрюваному приміщенні, розташованому на максимальній відстані від житлових будинків, складів з продукцією та кормами.

- До роботи з пестицидами слід залучати надійних і фізично здорових працівників. Перед початком роботи персонал повинен пройти інструктаж. Не можна доручати роботу з пестицидами неповнолітнім особам, вагітним жінкам, а також хворим. Роботи з пестицидами небезпечні для осіб, які приймають ліки або мають захворювання шкіри.

- Працівники, задіяні для роботи з пестицидами, повинні мати спецодяг. Особи, які безпосередньо виготовляють робочі розчини, повинні додатково одягти гумові фартухи, а також захисні окуляри.

- При внесенні пестицидів необхідно обов'язково захищати органи дихання респіраторами і дотримуватися спеціальних вказівок на етикетці та в інструкції по застосуванню препарату.

- Робочі розчини готують на відкритому повітрі. Ні в якому разі не слід готувати їх в приміщеннях для утримання тварин, в складах тощо.

- Суворо забороняється залишати без нагляду приготовлені робочі розчини, невикористані препарати, використане обладнання та інвентар.

- Для внесення пестицидів необхідно використовувати тільки досконало функціонуючі, виставлені на задану норму внесення машини і агрегати.

- Під час роботи з пестицидами суворо забороняється вживати їжу, алкоголь чи палити.

- Необхідно уникати контакту препаратів та їх робочих розчинів з очима і шкірою. Ні в якому разі не можна продувати ротом забруднені розпилювачі.

- Змочений пестицидами чи робочим розчином спецодяг слід негайно змінити, а відкриті ділянки тіла ретельно промити водою з милом.

- Пестициди необхідно вносити в ранкові або вечірні години у безвітряну погоду.

- При перших же симптомах нездужання слід припинити роботу, вийти з робочої зони і зустрітися з лікарем.

- Після роботи з пестицидами необхідно вимити інвентар та обприскувачі.

- Залишки робочих розчинів і рідин від промивки не можна змивати в водойми, стоки, кювети і дренажні системи.

- Після роботи необхідно змінити одяг і вимити з милом руки і обличчя.

- Залишки пестицидів і тару від них ні в якому разі не можна закопувати в землю чи засипати землею. Необхідно дотримуватися наведених в інструкції вказівок по утилізації.

- Не можна перезатарювати пестициди для зберігання в іншу тару. Їх слід зберігати тільки в оригінальній упаковці.

Особи, які тривалий час або регулярно працюють з пестицидами, повинні систематично проходити медичний огляд.

Скорочення препаративних форм, що зустрічаються в тексті:

з.п. – порошок, що змочується;

в.г. – водорозчинні гранули;

к.с. – концентрат суспензії;

в.р. – водний розчин;

к.е. – концентрат емульсії;

в.с. – водорозчинна суспензія;

в.с.к. – водно-суспензійний концентрат;

т.к.с. – текучий концентрат суспензії;

мк.с. – мікрокапсульована емульсія.

Література:

1. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні. – К.: Юнівест Маркетинг, 2003. – 350с.

2. Довідник із захисту рослин / За ред. М.П.Лісового. – К.: Урожай, 1999. – 744с.

3. Список пестицидів та агрохімікатів, дозволених до використання в Україні //Захист рослин. – 2004.- №2-3. С.2-74.

**Черкаський обласний Центр
навчання та підтримки приватних
сільськогосподарських
товаровиробників (фермерів) при
Уманському державному аграрному
університеті**

Адреса:

20305, Україна, Черкаська обл.,
м. Умань, вул. Інститутська 1.
Центр навчання та підтримки фермерів

тел./факс: (04744) 3-44-61

e-mail: udaa@um.edu.ua

web: <http://ubwlab.org>

Районні відділки Центру

Район	Контактна особа	Телефон
Городище	Коваленко Сергій Михайлович	(234) 2-20-40
Драбів	Дмитренко Василь Іванович	(238) 2-25-93
Жашків	Горбівський Петро Леонідович	(247) 2-17-77
Звенигородка	Бондарчук Броніслав Пафнутійович	(240) 5-21-01
Золотоноша	Сандига Леонід Васильович	(237) 5-27-82
Кам'янка	Ліляний Микола Олександрович	(232) 2-17-35
Канів	Ліщинський Віталій Леонідович	(236) 3-21-64
Катеринопіль	Коровченко Володимир Петрович	(242) 2-23-84
Корсунь-Шевченків	Чупидка Микола Васильович	(235) 2-42-74
Лисянка	Годований Володимир Федорович	(249) 6-27-67
Маньківка	Гетьман Петро Петрович	(248) 6-15-72
Монастирище	Маларчук Дмитро Васильович	(246) 2-11-75
Сміла	Бас Віра Севастіанівна	(233) 4-22-27 4-44-14 4-21-19
Тальне	Буковський Микола Ілліпович	(231) 2-22-49 2-22-51 2-26-06
Умань	Стеценко Іван Павлович	(244) 3-25-77
Христинівка	Вашук Андрій Олександрович	(245) 2-27-10
Черкаси	Кононенко Сергій Володимирович	(22) 47-33-72 47-42-00
Чигирин	Щур Тетяна Анатоліївна	(230) 2-57-29 2-56-58
Чорнобай	Тарасенко Віталій Миколайович	(239) 2-25-97
Шпола	Ланяк Надія Григорівна	(241) 5-51-87